

Energiefonds Overijssel - Profielbeschrijving Adviescommissie

[Gewijzigd vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Overijssel op 6 december 2022]

Inhoud

1. Energiefonds Overijssel	3
2. Bestuurlijke inrichting	4
3. Adviescommissie	5
4. Kwaliteiten en competenties leden Adviescommissie	7
5. Tijdsinvestering en honorering leden Adviescommissie	8

1. Energiefonds Overijssel

De Provincie Overijssel heeft de ambitie om in 2023 20% van het energieverbruik uit hernieuwbare bronnen te laten voortkomen. Op verzoek van Provinciale Staten is een uitwerking van een Energiefonds gemaakt, waarmee Provinciale Staten op 21 september 2011 hebben ingestemd, waarna op 13 november 2012 Energiefonds Overijssel is opgericht.

In de loop van de jaren is het fonds op onderdelen aangepast. Zo is het fondsvermogen dat de provincie beschikbaar stelt, verlaagd van € 250 miljoen naar € 200 miljoen en revolverend gemaakt. Medio 2022 heeft het fonds € 50 miljoen aan aanvullende middelen aangetrokken van de Europese Investeringsbank. Met ingang van 2022 wordt het fonds gestuurd op CO2-emissiereductie, waarmee de opdracht iets is verbreed. Het fonds kan hiermee een bescheiden deel van het fondsvermogen inzetten op circulariteit en zogenaamde 'enablers', technologieën – vooralsnog - zonder CO2-impact, die wel van belang zijn voor de energietransitie. Om de voor de energietransitie benodigde risicovolle investeringen te doen, geldt voor de fondsbeheerder een minimum van 90% vermogensbehoud eind 2027 als randvoorwaarde

Het Energiefonds is een uitvoeringsorganisatie – een verbonden partij - van de provincie Overijssel en draagt (primair) bij aan de realisatie van provinciale beleidsdoelen op het gebied van hernieuwbare energie en energiebesparing en (secundair) werkgelegenheid en innovatie. Met de scopeverbreding waar Provinciale Staten in februari 2022 mee hebben ingestemd, Voor meer informatie: www.energiefondsoverijssel.nl

De vennootschap heeft het volgende door de Provincie Overijssel nagestreefde publieke belang ten doel, namelijk het voor en met name in de Provincie Overijssel versterken van de ontwikkeling en toepassing van hernieuwbare energie, energiebesparing, CO2-emissiereductie en energietransitie door:

- het verstrekken van leningen en garanties gericht op hernieuwbare energie, energiebesparing, CO2-emissiereductie of op andere wijze bijdragen aan het bevorderen van de energietransitie binnen de kaders van de provinciale subsidieregeling [EFO II];
- het al dan niet tezamen met anderen deelnemen in andere ondernemingen die zich richten op het ontwikkelen/innoveren, exploiteren of die anderszins activiteiten ontplooiën op het gebied van hernieuwbare energie, energiebesparing, CO2-emissiereductie of op andere wijze bijdragen aan het bevorderen van de energietransitie binnen de kaders het Investeringsreglement [EFO I].

Het uitgangspunt is de markt zo veel als mogelijk haar werk te laten doen en de provincie niet zelf uitvoeringsprojecten te laten realiseren. De toegevoegde waarde van het Energiefonds is om die initiatieven financieel te helpen, die last hebben van een zogenoemd 'financieringsgat' in de markt. Het Energiefonds financiert of investeert alleen maar als haar bijdrage ertoe leidt dat daarmee een project kan worden gerealiseerd. Het Energiefonds is dus niet nodig bij projecten die zonder bijdrage van het fonds haalbaar zouden zijn. Focus van het Energiefonds ligt op projecten die op korte- tot middellange termijn kansrijk zijn om de hernieuwbare energiedoelstelling in Overijssel helpen te realiseren en tevens effect hebben op de innovatie en werkgelegenheid binnen de provincie.

Het fondsbeheer van het Energiefonds is door de provincie Overijssel uitbesteed aan een marktpartij, omdat op deze wijze toegang verkregen wordt tot inhoudelijke expertise en ervaring op het gebied van fondsbeheer en ontwikkeling van energieprojecten. Bij de start was het fondsbeheer in handen van een consortium van ASN Bank, CL Venture Partners en RoyalHaskoning/DHV. In 2018 is het fondsbeheer overgedragen aan (uitsluitend) CL Venture Partners.

2. Bestuurlijke inrichting

Energiefonds Overijssel bestaat uit twee vennootschappen: Energiefonds Overijssel I B.V. (EFO I) dat risicofinanciering verstrekt en het beheer voert over Energiefonds Overijssel II B.V. (EFO II). De provincie Overijssel is 100% eigenaar van EFO I. EFO I is op haar beurt 100% eigenaar van EFO II.

De provincie staat op afstand ten aanzien van de uitvoering van het Energiefonds . Dit sluit niet uit dat zij de partij is die de beleidskaders bepaalt waarbinnen het fonds moet opereren. Deze kaders zijn in de statuten van EFO I B.V en EFO II B.V. en de bijbehorende reglementen vastgelegd. De provincie draagt de uitvoering van het beleid over aan een statutair directeur en het legt het toezicht daarop in handen van de Raad van Commissarissen. Een onafhankelijke – door de provincie Overijssel ingestelde Adviescommissie – toetst de aanvragen aan de kaders van het fonds.

Energiefonds Overijssel kent meerdere kernactiviteiten, te weten:

1. het acquireren en begeleiden van projecten gericht op energiebesparing, opwek van hernieuwbare energie en circulariteit, primair in de provincie Overijssel;
2. het verstrekken van leningen en garanties (in wezen: uitvoeren subsidieregeling) aan energieprojecten;
3. het participeren in energieprojecten.

Voor deze activiteiten investeert de provincie Overijssel geld dat vanuit een faciliteit op afroep beschikbaar wordt gesteld aan het Energiefonds. De middelen van de EIB kunnen door EFO II B.V. in tranches worden getrokken en als cofinanciering op de provinciale middelen worden gebruikt.

Bestuur/directie

Om de aansturing te borgen is de bestuurder van EFO I BV ook die van EFO II BV. Er is een algemeen directeur, tevens directeur leningen, en een directeur participaties.

Raad van Commissarissen

De rol van de commissarissen van Energiefonds Overijssel BV is tweeledig, te weten: als RvC van EFO I B.V. en als RvC EFO II BV. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de Directie van de Vennootschap en de algemene gang van zaken betreffende de Vennootschap, haar Dochtermaatschappijen en de met hen verbonden ondernemingen.

3. Adviescommissie

Algemeen

Voordat de fondsbeheerder over kan gaan tot het verstrekken van een bijdrage uit het Energiefonds, wordt het voorstel getoetst door de Adviescommissie. De Adviescommissie beoordeelt de bijdrage aan ofwel de subsidieregeling (in het geval van leningen en garanties) ofwel aan het investeringsreglement (in het geval van risicofinanciering) welke door de provincie – al dan niet als aandeelhouder - zijn vastgesteld. Onderdeel hiervan is onder andere het beoordelen van projecten op haalbaarheid en het voorziene (maatschappelijke en financiële) rendement.

Doel van deze toetsing is verzekeren dat het Energiefonds activiteiten uitvoert die passen binnen de provinciale doelstelling. Daarnaast wordt door de aanwezigheid van één of meerdere particuliere marktinvesteerders in de commissie verzekerd dat het Energiefonds ten aanzien van participaties op zakelijke grondslag wordt beheerd. Het is een staatssteuntechnische eis (van de Europese Commissie) dat er een adviescommissie / investeringscommissie ingesteld wordt, die mede adviseert over de risicofinanciering die het fonds verstrekt.

Taken en bevoegdheden

De taken en bevoegdheden van de Adviescommissie zijn in de wet, statuten en het Directiereglement vastgesteld. De Directie zal ieder verzoek van een derde om een Bijdrage op gemotiveerde schriftelijke wijze voorleggen aan de Adviescommissie en hierover een advies uitbrengen.

De Adviescommissie kent twee verschijningsvormen en daarmee is haar taak tweeledig:

- a. Publiekrechtelijk: De adviescommissie van de Provincie Overijssel zoals bedoeld in artikel 82 lid1 van de Provinciewet, gericht op de activiteiten die Energiefonds Overijssel II BV uitvoert.
- b. Privaatrechtelijk: Een adviescomité als bedoeld in artikel 29 lid 8 sub b van de Verordening (EG) Nr. 800/2008 van de Europese Commissie van 6 augustus 2008 (“de algemene groepsvrijstellingsverordening”) van Energiefonds Overijssel I BV.

Ad a:

De fondsbeheerder zal aanvragen voor garanties/leningen toetsen aan de subsidieregeling en ter advisering voorleggen aan de adviescommissie. De Adviescommissie heeft tot taak om de fondsbeheerder van onafhankelijke adviezen te voorzien met betrekking tot de aangevraagde geldleningen c.q. garantstellingen. Deze vorm van de Adviescommissie is een publiekrechtelijk orgaan, ingesteld door de provincie Overijssel.

Ad b:

Binnen Energiefonds I BV zal met name de positie als “investeringscommissie” worden ingenomen, waar het gaat om investeringen in duurzame energieprojecten en de daarmee samenhangende risicoanalyses. Deze rol wordt uitgeoefend door onder meer goedkeuring en fiattering op de risicofinanciering die worden verstrekt. Voor de privaatrechtelijke taak wordt de Adviescommissie ingesteld vanuit EFO I B.V. .

Ondanks de tweeledige taak, zal de Adviescommissie in de praktijk steeds dezelfde personele samenstelling hebben. In de praktijk komt het ook voor dat een aanvraag bestaat uit een combinatie van een lening en risicofinanciering.

Samenstelling

De Adviescommissie bestaat uit vijf leden, onder wie de voorzitter. De leden worden voor een periode van maximaal vijf jaar benoemd en kunnen maximaal twee maal worden herbenoemd. Gestreefd wordt naar een evenwichtige verdeling van diverse deskundigheden, ervaringen en eigenschappen waarbij de personele samenstelling waarborging biedt voor een professionele en innovatieve samenwerking.

In ieder geval bestaat de Adviescommissie voor een meerderheid uit particuliere marktinvesteerders.

Onverenigbaarheden

Kandidaten die zelf of van wie de echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad:

- lid zijn van een college van B&W, gemeenteraad, deelraad, dagelijks bestuur van een deelraad, provinciale staten, college van gedeputeerde staten, allen binnen de provincie Overijssel.
- in dienst zijn bij of de afgelopen drie jaar in dienst zijn geweest bij de provincie Overijssel
- een beroep hebben gedaan op of zullen doen op een bijdrage uit Energiefonds Overijssel of haar dochtervennootschappen.
- in de drie jaar voorafgaande aan de benoeming tot lid van de Adviescommissie deel uit maakten van het fondsbeheer van Energiefonds Overijssel.
- in het jaar voorgaande aan de benoeming tot lid van de Adviescommissie een belangrijke zakelijke relatie met EFO I en/of EFO II hebben gehad (dat is in ieder geval het geval als een commissaris (of een kantoor waarvan hij aandeelhouder, vennoot, medewerker of adviseur is), is opgetreden als adviseur van het Energiefonds (o.a. als consultant, notaris, externe accountant en advocaat)).
- gelieerd zijn aan de fondsbeherende partij (dat is in ieder geval het geval als het lid van de adviescommissie bestuurslid of commissaris is bij de partij die het fondsbeheer Energiefonds op zich genomen heeft).

komen niet in aanmerking voor een voordracht.

4. Kwaliteiten en competenties leden Adviescommissie

Algemeen kwaliteitsprofiel

Uitgangspunt voor de bezetting van de Adviescommissie is dat hij bestaat uit leden met ieder hun specifieke kwaliteiten, die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Voor de integrale besluitvorming zijn leden nodig die een aandachtsgebied hebben, maar bovenal een helikopterview. Binnen de adviescommissie wordt uit hun midden een voorzitter benoemd. Daarnaast is het van belang dat een meerderheid van de leden zelf actief is als particulier investeerder of werkzaam bij een investeringsbedrijf (bank, investeringsmaatschappij, vermogensbeheerder, e.d.).

Van de leden wordt besluitvaardigheid en resultaatgerichtheid verwacht. Zij zijn in staat scherpe discussies collegiaal te voeren. Zij zijn kritisch en stellen de juiste vragen.

Specifieke deskundigheden

Onderstaande deskundigheden moeten gedekt zijn binnen de Adviescommissie, om een evenwichtige samenstelling te waarborgen.

Kandidaten wordt gevraagd om bij hun sollicitatie expliciet melding te maken van de vlakken waarop zij zichzelf deskundig achten en aan te geven of zij al dan niet particulier marktinvesteerder zijn.

Voorzitterschap

- streeft naar evenwicht en doet ieders persoon en inbreng recht.
- kennis van en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen;

Het multidisciplinaire team moet naast de voorzitter, de volgende deskundigheden omvatten:

Financiële deskundigheid

- kennis hebben van en inzicht in senior leningen (het grootste deel van de portefeuille);
- kennis hebben van en inzicht in risicovolle c.q. achtergestelde leningen;
- kennis hebben van en inzicht in investeringen en deze kunnen beoordelen op kansen en risico's;
- inzicht hebben in verschillende financieringsvormen en combinaties daarin;
- vermogen hebben om/ervaring hebben beoordeling van businessplannen en businesscases op haalbaarheid en risico's voor het fonds.

Deskundigheid op het gebied van duurzame energie en circulariteit

- bekend zijn met de wereld van de duurzame energie, innovatie op dat vlak, circulariteit en de marktpartijen die daarin opereren;
- kennis hebben van investeringen in duurzame energie en energiebesparing en de risicoanalyses die daarmee samenhangen;
- kennis hebben van de juiste manieren om de milieu impact van energiebesparende maatregelen en duurzame energieopwekking te berekenen.

Juridische deskundigheid

- bekend zijn met regelgeving op het gebied van staatssteun en subsidieverlening;
- kennis hebben van het openbaar bestuur;
- inzicht hebben in het spanningsveld tussen publiek- en privaatrecht.

Ondernemerschap

- kennis hebben van en ervaring hebben met het opzetten van nieuwe bedrijvigheid;
- ervaring hebben in de inschatting van de capaciteit van het management van de onderneming om de doelen te realiseren;
- inzicht hebben in de wijze waarop financiering van en investering in nieuwe bedrijvigheid tot stand kan komen.

5. Tijdsinvestering en honorering leden Adviescommissie

Op dit moment ontvangen commissieleden ontvangen voor het voorbereiden en bijwonen van een vergadering, een vergoeding van maximaal € 1.500,- per vergadering. Hierbij wordt uitgegaan van een tijdsinvestering van 3 dagdelen (a € 500,-) per maand, inclusief een maandelijks bijeenkomst (waarin zowel de publiekrechtelijke vergadering als de privaatrechtelijke vergadering worden afgehandeld).

De vergoeding is opgebouwd uit de bijdrage conform het Rechtspositiebesluit Staten- en commissieleden (ten behoeve van de publiekrechtelijke taak) en de aanvullende vergoeding voor de privaatrechtelijke taak.